

Verwerving van de Belgische nationaliteit in cijfers

De nationaliteitsregelgeving is vastgelegd in het Wetboek van de Belgische nationaliteit (WBN) en is sinds 2013 grondig hervormd. De recente tendensen worden in deze katern op twee manieren in kaart gebracht, met name via:

- de demografische kenmerken van de nieuwe Belgen, gebaseerd op gegevens afkomstig van Statbel;

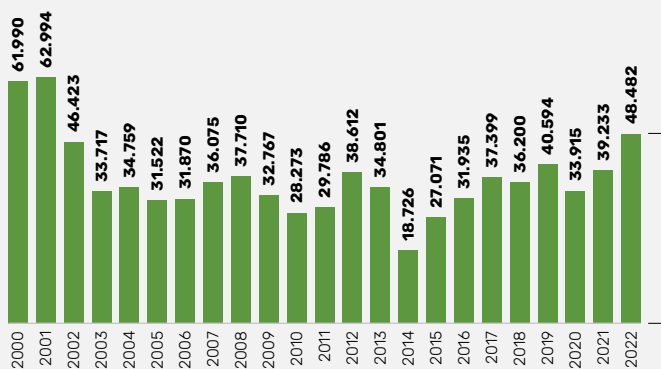
- de wettelijke procedures waarmee men de Belgische nationaliteit verworft, gebaseerd op gegevens uit het Rijksregister.

Die beide bronnen worden in deze katern gebruikt omdat de informatie daaruit complementair is. De totaalcijfers van deze bronnen verschillen evenwel licht.

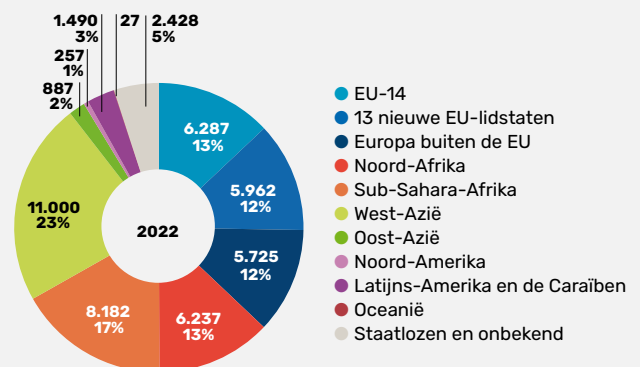
Herkomst van de nieuwe Belgen

48.482 personen hebben in 2022 de Belgische nationaliteit verworven, 24% meer dan in 2021 maar minder dan tijdens de piek in het begin van de eeuw

Evolutie van het aantal vreemdelingen die Belg zijn geworden

Verdeling van de herkomstregio's van de personen die in 2022 de Belgische nationaliteit hebben verworven

Voornaamste herkomstnationaliteiten van de personen die in 2022 de Belgische nationaliteit hebben verworven

	2021	2022	% in 2022	Evolutie tussen 2021 en 2022
Marokko	3.698	4.842	10%	↗ x 1,3
Syrië	3.385	3.615	8%	↗ x 1,1
Roemenië	1.968	2.791	6%	↗ x 1,4
Irak	1.891	2.001	4%	↗ x 1,1
Afghanistan	1.460	1.979	4%	↗ x 1,4
Turkije	911	1.797	4%	↗ x 2,0
Polen	1.064	1.727	4%	↗ x 1,6
Italië	1.229	1.536	3%	↗ x 1,2
Nederland	1.040	1.433	3%	↗ x 1,4
DR Congo	1.240	1.384	3%	↗ x 1,1
Kameroen	1.196	1.266	3%	↗ x 1,1
Frankrijk	1.038	1.225	3%	↗ x 1,2
Guinee	790	1.069	2%	↗ x 1,4
Rusland	798	1.047	2%	↗ x 1,3
Spanje	716	925	2%	↗ x 1,3

» Voor meer informatie over de Belgen van Syrische en Iraakse origine: zie Myria, Migratie in cijfers en in rechten 2022, katern Nationaliteit, p. 9.

Drie op de vier vreemdelingen die de Belgische nationaliteit verwerven komen uit derde landen (36.233)

- Het voornaamste land van herkomst van de nieuwe Belgen blijft **Marokko**. Met 4.842 Marokkanen die Belg zijn geworden vertegenwoordigen zij 10% van alle nieuwe Belgen in 2022.
- Daarna volgen Syrië (3.615), Irak (2.001) en Afghanistan (1.979), al is de stijging voor deze eerste twee groepen beduidend minder sterk dan de stijging die is waargenomen in 2021.
- De sterkste stijging is er evenwel voor Turken die Belg zijn geworden (1.797). Hun aantal verdubbelt nagenoeg ten opzichte van 2021 en is van het hoogste niveau sinds de hervorming van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

Een kwart van de nieuwe Belgen is afkomstig uit de EU (12.249)

- Binnen deze groep is het eerste land van herkomst met voor-sprong Roemenië (2.791). Daarna volgen Polen (1.727), Italië (1.536), Nederland (1.433) en Frankrijk (1.225).

Waarschijnlijkheid om Belg te worden volgens herkomst

Gemiddeld 2,6 nieuwe Belgen per 100 vreemdelingen in 2022

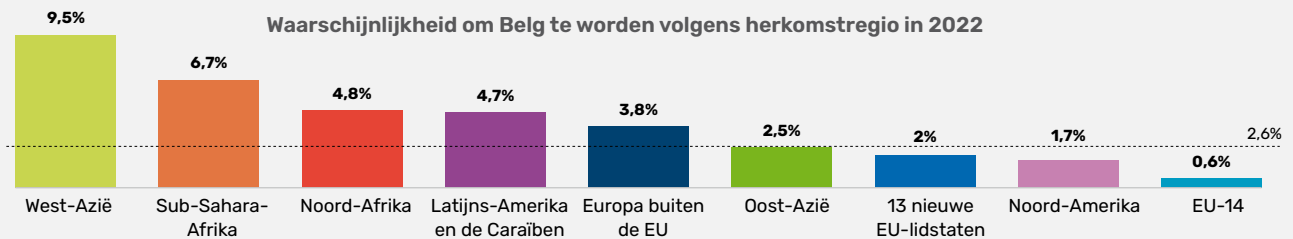
Het aantal verwervingen van de Belgische nationaliteit volgens herkomst zoals geschetst op de voorgaande pagina is sterk afhankelijk van het aantal personen met een niet-Belgische nationaliteit die in België verblijven, en die dus mogelijk de Belgische nationaliteit kunnen verwerven. In de onderstaande figuren wordt de waarschijnlijkheidsgraad om de Belgische nationaliteit te verwerven gepresenteerd naar herkomstregio's en voor de voornaamste nationaliteiten

Waarschijnlijkheid om Belg te worden

Het gaat om het aantal verwervingen van de Belgische nationaliteit in de loop van een jaar ten opzichte van de totale populatie met een niet-Belgische nationaliteit zoals vastgesteld aan het begin van dat jaar. Dat resulteert in een aantal nieuwe Belgen per 100 vreemdelingen.

Gelet op de nagenoeg automatische toekenningprocedure voor minderjarigen (zie verderop in deze katern) wordt in de onderstaande figuren **alleen rekening gehouden met de volwassen bevolking**.

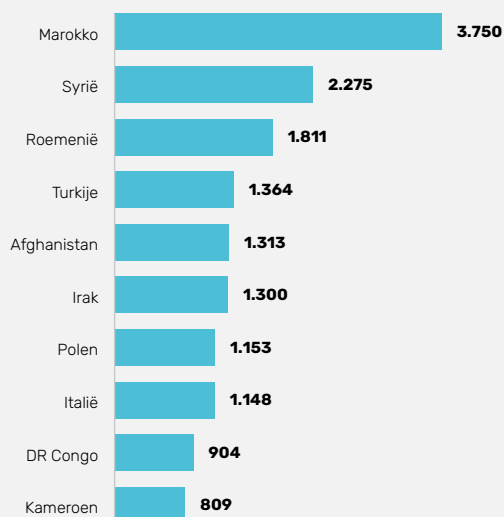

- De waarschijnlijkheidsgraad om de Belgische nationaliteit te verwerven bedroeg in 2022 gemiddeld 2,6 nieuwe Belgen per 100 vreemdelingen, al **varieert deze sterk van regio tot regio**. Zo is er een grote waarschijnlijkheid om Belg te worden bij personen afkomstig uit West-Azië, met 9,5 nieuwe Belgen per 100 vreemdelingen. Bij personen afkomstig uit Oost-Azië en Noord-Amerika is die waarschijnlijkheid om de Belgische nationaliteit te verwerven het kleinst.
- De waarschijnlijkheid om Belg te worden is **globaal genomen groter bij onderdanen uit derde landen**

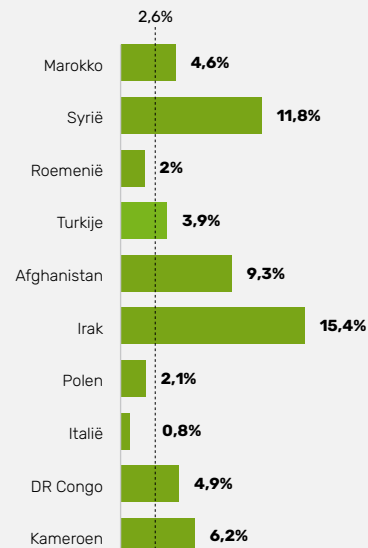
dan bij EU-burgers. Het is minder waarschijnlijk dat EU-burgers die van de vrijheid van vestiging in de EU genieten de Belgische nationaliteit wensen te verwerven dan onderdanen van derde landen. Al is er een subtiel verschil tussen de EU-14 (0,6%) en de nieuwe EU-lidstaten (2%).

- Het is het meest waarschijnlijk – als er specifiek wordt gekeken naar de voormalige nationaliteit – dat Irakezen (15,4%) en Syriërs (11,8%) de Belgische nationaliteit verwerven, terwijl die waarschijnlijkheid bij Italianen nauwelijks 0,8% is.

Aantal personen die de Belgische nationaliteit hebben verworven in 2022 volgens vorige nationaliteit (top 10 – exclusief minderjarigen)

Waarschijnlijkheid om Belg te worden in 2022 voor dezelfde nationaliteiten (exclusief minderjarigen)

Verwerving van de Belgische nationaliteit volgens procedure

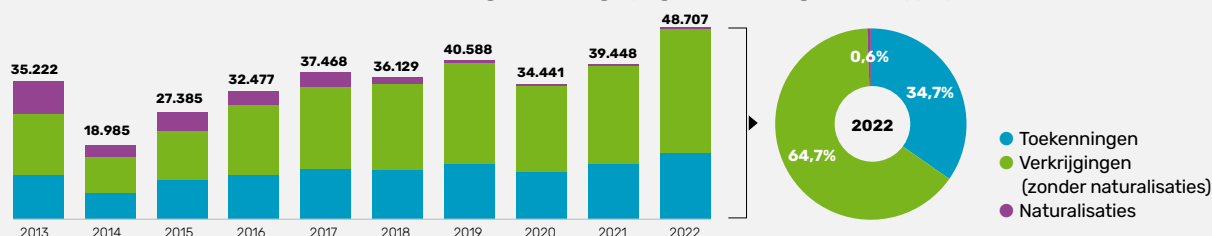
Verwerving van de Belgische nationaliteit

De Belgische nationaliteit kan via twee verschillende mechanismen worden verworven:

- De **toekenning** is het resultaat van een nagenoeg automatische procedure en gebeurt meestal bij minderjarigen. Zij worden Belg door afstamming, na adoptie of omdat ze in België zijn geboren.
- De **verkrijging** van de Belgische nationaliteit is het resultaat van een vrijwillige handeling van de persoon die de nationaliteit wil verwerven en betreft meerderjarige personen. Sinds de grondige herziening van

het Wetboek van de Belgische nationaliteit (WBN) (wet van 4 december 2012, in werking getreden op 1 januari 2013) kan de Belgische nationaliteit alleen nog worden verkregen via **nationaliteitsverklaring** (artikel 12bis) en via **naturalisatie** (artikel 19). Na de hervorming van het WBN zijn de artikels 13 tot 15 (verkrijging door nationaliteitskeuze) en 16 (verkrijging door huwelijk) ingetrokken. De aanvragen die voor 1 januari 2013 werden ingediend worden wel nog volgens de oude procedures behandeld.

Evolutie van het aantal vreemdelingen die Belg zijn geworden volgens het type procedure

- Het jaarlijkse aantal vreemdelingen die Belg zijn geworden stijgt met 24% ten opzichte van 2021.
- Deze stijging wordt aangedreven door zowel de verkrijgingen (+26%) als de toekenningen (+20%). Het aantal naturalisaties blijft teruglopen, van 364 gevallen in 2021 tot 310 in 2022 (-15%).
- Bij **twee derde** van de nationaliteitswijzigingen gaat het om **verkrijgingen**, tegenover **een derde toekenningen**.
- Het aantal **naturalisaties** vertegenwoordigt nauwelijks **0,6%** van alle nationaliteitswijzigingen.

Aantal toekenningen en verkrijgingen van de Belgische nationaliteit

Toekenning van de nationaliteit	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toekenning van de nationaliteit omwille van de nationaliteit van de vader of de moeder (art. 8)	496	672	697	627	571	689	1.083	988	1.140	1.302
Toekenning van de nationaliteit omwille van adoptie (art. 9)	165	143	141	108	72	63	83	74	59	65
Toekenning omwille van geboorte in België, in geval van staatloosheid (art. 10)	39	34	25	32	26	46	85	109	80	98
Toekenning 3e generatie (art. 11)	147	306	352	511	576	629	305	117	65	118
Toekenning 2e generatie (art. 11bis)	110	4	7	9	11	20	402	470	423	627
Toekenning omwille van collectieve toekenning (art. 12)	10.348	5.547	8.653	9.956	11.401	10.901	12.019	10.269	12.264	14.653
Totaal toekenningen	11.305	6.706	9.875	11.243	12.657	12.348	13.977	12.027	14.031	16.863
Verkrijging van de nationaliteit	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verkrijging door verklaring (art. 12bis)	11.363	9.007	12.486	17.545	20.886	22.036	25.818	21.861	24.960	31.410
Verkrijging door optie (art. 13-15)	58	13	6	8	6	8	6	7	3	3
Verkrijging door de vreemde partner van een Belg (art. 16)	4.020	116	70	85	68	35	4	3	1	2
Totaal verkrijgingen (zonder naturalisaties)	15.441	9.136	12.562	17.638	20.960	22.079	25.828	21.871	24.964	31.415
Naturalisaties (art. 19)	8.168	3.005	4.814	3.505	3.756	1.666	683	439	364	310
Andere manieren om te veranderen van nationaliteit (terugkrijgen en speciale gevallen)	308	138	134	91	95	97	100	104	89	119
Totaal	35.222	18.985	27.385	32.477	37.468	36.129	40.588	34.441	39.448	48.707

87% van de **toekenningen** gebeurt als gezamenlijk gevolg, zoals bepaald bij artikel 12 van het WBN.

- Aangezien deze automatisch aan een minderjarig kind wordt toegekend in het geval van de vrijwillige verkrijging van de Belgische nationaliteit door een ouder of adoptant, hangt de evolutie van het aantal toekenningen sterk af van het aantal personen die Belg zijn geworden via nationaliteitsverklaring (art. 12bis).

89% van de **naturalisaties** is gebaseerd op dossiers die zijn ingediend onder de oude wet.

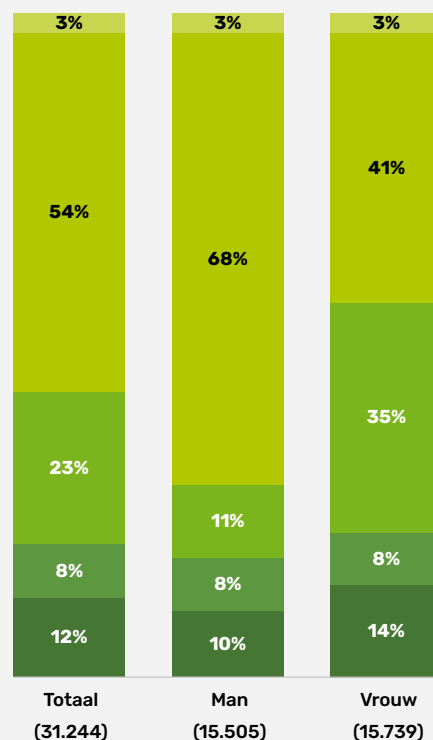
- Sinds de hervorming van 2012 is het gebruik van deze procedure een uitzondering geworden, die alleen nog geldt in gevallen van "buitengewone verdiensten op wetenschappelijk, sportief, cultureel of sociaal vlak" of voor staatlozen die in België erkend zijn en er minstens twee jaar wettelijk verblijven.
- Op de 310 naturalisaties die in 2022 werden verleend waren er maar 34 op deze nieuwe wetgeving gebaseerd (11% van het totale aantal naturalisaties).

Methodologische opmerking: de toekenningen van de nationaliteit op basis van artikel 8 zijn alleen opgenomen voor staatloze kinderen of kinderen die voordien een andere nationaliteit hadden. Daarnaast worden de nationaliteitswijzigingen voor personen in het register van de niet-residenten niet in deze statistieken opgenomen, met het oog op de vergelijkbaarheid in de tijd. De cijfers die rechtstreeks van het Rijksregister (RR) of Statbel komen verschillen licht. Die beide bronnen worden in deze katern gebruikt omdat de informatie daaruit complementair is (wettelijke bepalingen voor het RR, vorige nationaliteit voor Statbel).

Traditiegetrouw vloeit het grootste deel van de Belgwordingen voort uit de **verkrijging** via verklaring op grond van artikel 12bis van het WBN. Men onderscheidt vijf mogelijke situaties:

- **Artikel 12bis, §1, 1°:** de meerderjarige vreemdeling is in België geboren en verblijft er wettelijk sinds zijn geboorte. Deze situatie vertegenwoordigt **3%** van de nationaliteitsverklaringen in 2022.
- **Artikel 12bis, §1, 2°:** de meerderjarige vreemdeling heeft al meer dan vijf jaar een wettelijk verblijf en bewijst zijn kennis van een van de landstalen, zijn maatschappelijke integratie en zijn economische participatie. Deze situatie komt het vaakst voor (**54%**), al loopt dat aandeel bij Belg geworden mannen op tot 68% tegenover 41% voor Belg geworden vrouwen.
- **Artikel 12bis, §1, 3°:** de meerderjarige vreemdeling heeft al meer dan vijf jaar een wettelijk verblijf, bewijst zijn of haar kennis van een van de landstalen, zijn of haar maatschappelijke integratie en is ouder van een minderjarig Belgisch kind of getrouwd met een Belg(ische) en woont al drie jaar met deze persoon in België. Deze situatie vertegenwoordigt gemiddeld **23%** van de nationaliteitsverklaringen, zij het met een duidelijk verschil naargelang van het geslacht (11% voor mannen tegenover 35% voor vrouwen).
- **Artikel 12bis, §1, 4°:** de meerderjarige vreemdeling heeft al meer dan vijf jaar een wettelijk verblijf en bewijst dat hij of zij geen betrekking of economische activiteit kan uitoefenen wegens een handicap of invaliditeit of door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Deze situatie vertegenwoordigt **8%** van de nationaliteitsverklaringen in 2022.
- **Artikel 12bis, §1, 5°:** de meerderjarige vreemdeling heeft al meer dan tien jaar een wettelijk verblijf, bewijst zijn kennis van een van de landstalen en zijn of haar deelname aan het leven van de onthaalgemeenschap. Deze situatie vertegenwoordigt **12%** van de nationaliteitsverklaringen in 2022.

Nationaliteitsverklaring volgens categorie en geslacht in 2022

- In België geboren en sindsdien wettelijk verblijf
- 5 jaar wettelijk verblijf, talenkennisvereiste, maatschappelijke integratie, economische participatie
- 5 jaar wettelijk verblijf, talenkennisvereiste, maatschappelijke integratie, ouder van een Belgisch minderjarig kind of gehuwd met een Belg
- 5 jaar wettelijk verblijf met bewijs van handicap/invaliditeit of pensioengerechtigde leeftijd
- 10 jaar wettelijk verblijf, talenkennisvereiste, deelname aan het leven van de onthaalgemeenschap